

finde sted i tiden fra kl. 10 til 12 søndag aften. Denne bekendtgørelse er ikke senere blevet ophævet. Efter at de overordentlige forhold, under hvilke dispensationen i 1918 var givet, ikke længere var til stede, måtte dispensationen betragtes som bortfaldet. Dagbladene ønskede da at opnå tilladelse til at arbejde på folkekirkens helligdage i fornødent omfang, for at deres mandagsudgaver kunne udkomme i samme omfang som hidtil. Da det imidlertid måtte antages, at bestemmelsen i fabriklovens § 26, sidste stykke, udtømmende angiver, i hvilket omfang dagblade kan arbejde på søn- og helligdage, således at der ikke er hjemmel til at meddele dispensationen herudover, stillede arbejds- og socialministeren i rigsdagssamlingen 1931—32 forslag til ændring af fabrikloven, således at der gaves arbejds- og socialministeren en lovfæstet adgang til at meddele dagbladene de samme dispensationer, som den øvrige industri har adgang til, samtidig med at man opretholdt den lovmæssige adgang til at arbejde indtil kl. 9 fm. på helligdage, som dagbladene hidtil havde haft.

Dette lovforslag blev imidlertid *ikke* vedtaget af rigsdagen; men på den anden side fremgår det af rigsdagsforhandlingerne, (Rigsdagstidende 1931—32, landstingets forhandlinger spalte 81 ff., 1744 ff., og folketingets forhandlinger spalte 5099 ff.), at da dispensationen af 2. februar 1918 i mange år er givet efter den nugældende lovs affattelse, fandt rigsdagen intet at indvende imod, at den opretholdes, når forudsætningerne derfor — d. v. s. overenskomsten mellem arbejdsgivere og arbejdere — fortsat er til stede. Det må således anses for tilladt at udføre arbejde for morgendagsbladene i tiden mellem kl. 22 og kl. 24 søndag aften i samme omfang som efter bekendtgørelsen af 2. februar 1918.

Ved lovforslaget opretholdes den for dagblade gældende undtagelsesbestemmelse, således at omfanget af dispensationen fastsættes af arbejds- og socialministeren efter forhandling med vedkommende organisationer samt direktøren for arbejdstilsynet og arbejdsrådet.

Undtagelsesbestemmelsen er formuleret noget videre end i fabriklovens § 26, idet den ikke blot omfatter sætning og trykning af dagblade, men al fremstilling og distribuering af disse, da loven vil få et videre område end fabrikloven og også omfatte andre end de personer, der er beskæftiget ved sætning og trykning.

ad 3). Bestemmelsen er en følge af lukkelovgivningens regler.

ad 4). Der henvises til bemærkningerne til § 32, stk. 2, og til § 32, stk. 2, pkt. 6 og 7.

ad 5). Da mælkeudsalg, efter § 3 e i den gældende lov om lukketid for butikker, lagre m. v. nr. 204 af 20. maj 1933, har ret til at holde åbent søn- og helligdage, og da det af hensyn til mejeriarbejdets rettidige udførelse må anses for nødvendigt, at arbejdet kan påbegyndes kl. 5 morgen, er der foreslået en undtagelse fra forbudet mod søn- og helligdagsarbejde for mejerier, for så vidt angår tiden fra kl. 5 til kl. 12 pågældende helligdag samt i tiden efter kl. 5 den påfølgende søgnedag.

Til stk. 3. Der henvises til bemærkningerne til § 33, stk. 1 og 2.

Til § 37.

I denne paragraf omhandles den anden gruppe undtagelser fra forbudet mod arbejde på søn- og helligdage, nemlig dem, der meddeles ved dispensation. Der er ikke medtaget nogen bestemmelse om dispensation til at foretage nødvendige renselser af maskiner og arbejdsredskaber og lignende uopsættelige arbejder, idet § 36, stk. 2, nr. 1, jfr. § 32, stk. 2, nr. 15, må anses for at give fornøden hjemmel til at lade foretage sådanne arbejder uden dispensation.

Bestemmelsen gælder ikke for personer under 18 år, jfr. § 46.

Til stk. 1. Bestemmelsen svarer til den i fabriklovens § 26 indeholdte regel om, at ministeren er bemyndiget til at tilstå undtagelser fra forbudet mod arbejde på søn- og helligdage, dog at det i overensstemmelse med den internationale konvention om ugentlig hviledag i industrielle virksomheder foreslås, at undtagelserne først gives efter forhandling med vedkommende arbejdsgiver- og arbejderorganisationer.

Med hensyn til de enkelte undtagelser bemærkes følgende:

ad a). Bestemmelsen svarer til den i fabriklovens § 26 a indeholdte. Heri bestemmes for det første, at der kan gøres undtagelser fra forbudet mod arbejde på folkekirkens søn- og helligdage for virksomheder, som efter deres *natur kun kan drives på bestemte tider af året*. En sådan bestemmelse må fortsat anses for nødvendig. Bestemmelsen har hidtil i praksis været fortolket således, at kun virksomheder, der efter deres natur ikke kan drives mere end 4 måneder om året — således roesukkerfabrikker, cikoretørrierier og grøntkonservesfabrikker — vil kunne opnå dispensation.

Den anden undtagelsesregel, der indeholdes i fabriklovens § 26 a, vedrører virk-